

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hluštíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **M.K.**
státní příslušnost Ukrajina
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2021, č. j. OAM-432/LE-VL17-VL16-R2-2019, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 29. 8. 2021 domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2021, č. j. OAM-432/LE-VL17-VL16-R2-2019, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v aktuálním znění (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobce má za to, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil nebezpečí vážné újmy hrozící žalobci ze strany soukromých subjektů – věřitelů, kteří mu hrozí smrtí. Jelikož dle žalobce Ukrajina patří mezi nejzkorumpovanější státy, nepokoušel se vyhledat pomoc u policie ani jiných státních orgánů. Dále žalobce tvrdil, že mu na Ukrajině hrozí branná povinnost. V případě odmítnutí nastoupení do armády, by žalobce mohl být odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody. Všeobecně je známo, že podmínky v ukrajinských vězeních jsou neakceptovatelné.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Uvedl, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť je považuje za mylné či vyvrácené, jak vyplývá z napadeného rozhodnutí. Sdělil, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace jeho pobytu na území České republiky za účelem výdělků, kvůli dosud nesplacenému dluhu na Ukrajině, a s tím spojené problémy s mafií, které dluží zbývající finanční obnos. Žalovaný dodal, že na Ukrajině působí řada právnických osob dohlížejících nad stavem dodržování lidských práv, které provádějí účinnou kontrolu nad bezpečnostními složkami. Žalobce má tak různé možnosti, jak své problémy řešit ve své vlasti.
4. K žalobcově obavě nástupu do bojů na východě Ukrajiny žalovaný sdělil, že samotná povinnost každého občana Ukrajiny účastnit se základní vojenské služby nebo v rámci mobilizace jakéhokoliv dalšího výcviku či dokonce bojových operací, nemůže být chápána jako pronásledování jednotlivců ze strany ukrajinských státních orgánů, a to ani následného nasazení vojáků do konfliktních oblastí. Povolovací rozkazy je navíc možné doručovat na Ukrajině pouze do vlastních rukou, nikoliv do rukou rodinných příslušníků. Jelikož žalobce takové dokumenty vlastnoručně nepřevzal, nejsou považovány za doručené a žalobci z nich neplynou povinnosti nástupu vojenské služby ani hrozba trestu za její nenastoupení. Žalobce dodal, že na východoukrajinské frontě nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobře vycvičení a motivovaní dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Žalobci tak nehrozí ani nebezpečí trestního stíhání.

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce požádal dne 8. 11. 2018 o mezinárodní ochranu, kdy jako důvod žádosti uvedl, že si půjčoval hodně peněz a nemá je z čeho vrátit. Mafiáni mu půjčovali peníze a následně mu účtovali i úroky. Část dluhu splatil, ještě mu však zbývá uhradit velká částka. Rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 12. 2018 nebyla žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu udělena.
6. Dne 16. 9. 2019 podal žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty další žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvody žádosti uvedl jednak opakovaně, že si půjčil spoustu peněz a má velký dluh a jednak, že má další problém, neboť podle informací od manželky dostal v uvedeném roce již třikrát předvolání do armády. V předchozí žádosti o mezinárodní ochranu o armádě nemluvil, protože žádná předvolání předtím nedostal.
7. O této žádosti žalobce rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 10. 2019, č. j. OAM-432/LE-VL17-VL11-2019 tak, že řízení podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zastavil, jelikož došel k závěru, že žalobcova opakovaná žádost je nepřijatelná. Citované rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 62 Az 47/2019 – 32 ze dne 30. 7. 2020. Kasační stížnost žalovaného proti uvedenému rozsudku byla usnesením

[Zadejte text.]

Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2020, č. j. 10 Azs 291/2020 – 24 odmítnuta pro nepřijatelnost.

8. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace na Ukrajině ze dne 25. 4. 2020. Zároveň je součástí spisu sdělení Ministerstva vnitra ČR, OAMP, ze dne 22. 2. 2021, č. j. 102763-6/2021-LPTP ze kterého vyplývá, že situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po jejich návratu se nějak zásadně neliší od situace ostatních ukrajinských občanů.
9. Dne 20. 5. 2021 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Na svých důvodech žádosti trval. Uvedl, že do ČR přicestoval proto, aby si vydělal peníze. Dodal, že základní vojenskou službu nikdy nevykonal ze zdravotních důvodů. Měl problémy s očima, a z tohoto důvodu neabsolvoval ani náhradní vojenskou službu. Povolávací rozkaz mu byl doručován celkem 3x. Předvolání vždy převzala manželka. Žalobce obsah povolávacího rozkazu nikdy neviděl, ani je nedoložil. Legalizovat pobyt v ČR před podáním žádosti o mezinárodní ochranu nezkoušel.
10. Následně dne 21. 6. 2021 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je snaha legalizovat si pobyt v ČR za účelem výdělků, kvůli dosud nesplacenému dluhu na Ukrajině, a s tím spojené problémy s mafii, které dluží zbývající finanční obnos. Žalobce se rovněž obává nástupu do bojů na východě Ukrajiny. Žalovaný neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, když žalobce neuvedl žádné konkrétní relevantní informace. Tvrzené obavy ze stran věřitelů kvůli svým dluhům nelze vyhodnotit jako pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod dle § 12 písm. a) zákona o azylu. Stejně tak nelze vyhodnotit jako pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Co se týče obavy z nasazení do válečného konfliktu na východě Ukrajiny, snaha vyhnout se nástupu do armády není sama o sobě důvodem k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, zejména pokud povinnost ji nastoupit se týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich ras, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o výdělek a legalizaci pobytu. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení doplňkové ochrany.

Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
12. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické, bezpečnostní situaci a vojenské službě na Ukrajině soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Krajský soud nesdílí námitku žalobce, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil schopnost Ukrajiny poskytnout ochranu před možnou hrozcí újmou žalobce ve vlasti ze strany soukromých osob. Z obsahu správního spisu vyplývá zcela jednoznačně, že žalobce se nikdy na státní orgány na Ukrajině neobrátil, ačkoli nevystaly žádné okolnosti, že by mu v tomto cokoli bránilo. Sdělení žalobce, že Ukrajina patří mezi nejzkorumpovanější státy je nutno zejména pro jejich absolutní obecnost odmítnout. Žalobce v průběhu správního řízení nikdy nenamítl, že by se na státní orgány nemohl obrátit. Ani krajskému soudu nejsou z úřední činnosti ani jinak známy jakékoli informace, které by byť náznakem mohly svědčit ve prospěch tvrzení žalobce. Obava žalobce z nasazení do válečného konfliktu na východě Ukrajiny taktéž není důvodem k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o

Shodu s prvopisem potvrzuje

azyly. Jak vyplývá z informací o vojenské službě na Ukrajině, vojenská základní služba je povinná, případně existuje možnost náhradní vojenské služby, která je obvykle vykonávána v nemocnicích. Jak sám žalobce uvedl, nenastoupil ani do jedné z forem vojenské služby, a to z vážných zdravotních důvodů. Je tak nepravděpodobné, že by žalobce byl předvolán do bojů na východě Ukrajiny s tak závažným zdravotním stavem. Žalobce ani nebyl schopen předložit povolávací rozkaz, jelikož je převzala manželka, která je taktéž nebyla schopna žalobci poskytnout. Nebylo tedy prokázáno, že by jej vůbec převzala. Jak dále vyplývá z informací, které si správní orgán obstaral, povolávací rozkazy lze na Ukrajině doručovat pouze do vlastních rukou. Samotné vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není na Ukrajině kvalifikováno jako trestný čin. Z informace OAMP ze dne 25. 4. 2020 dále vyplývá, že na východoukrajinské frontě, nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci a profesionální příslušníci armády. Řešení předmětné otázky je tak v daném případě zcela irelevantní, neboť žalobci dosud reálně nebezpečí věznění na Ukrajině nehrozí.

13. Krajský soud má za to, že žalovaný se zcela správně a podrobně vypořádal se situací v zemi původu žalobce při zohlednění žalobcem v průběhu řízení uvedených skutečností. Lze podotknout, že žalobce před odjezdem z vlasti žil na západě země ve městě Užhorod v Zakarpatské oblasti, tedy v místech nacházejících se pod plnou kontrolou ukrajinské ústřední vlády, kde mu žádné riziko v souvislosti s konfliktem na východě země nehrozí.
14. Krajský soud si v této souvislosti dovoluje připomenout judikaturu Nejvyššího správního soudu v otázce pronásledování soukromými osobami. Například v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48 dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, který formuloval v právní větě, že *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* V rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, pak Nejvyšší správní soud uzavřel, že *„Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu. Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2015, č. j. 4 Azs 63/2005-55 tento dále uzavřel, že *„Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu (§ 12 zákona č. 325/1999, o azylu) není, odešel-li žadatel ze země původu pro obavy ze msty soukromé osoby (věřitele, jemuž nesplatil dluh), nadto za situace, kdy vybrožování ani neoznámil policii a o azyl požádal v České republice teprve poté, kdy mu zde bylo uděleno správní vyhoštění.“* K obavám žalobce z povolávacích rozkazů lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. března 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49 když *„nelze za důvod přiznání azylu považovat skutečnost, že se stěžovatel odmítal prezentovat k výkonu základní vojenské služby, neboť tato skutečnost bez přistoupení jiných okolností není důvodem pro udělení azylu a nelze ji ani vnímat jako případ zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu“.* Podmínky výkonu základní vojenské služby na Ukrajině jsou standardní. *„Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zón ATO (tj. antiteroristické operace), mohou se ale rozhodnout dobrovolně. Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. srpna 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 – 34 „Na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny nesmí voják základní služby sloužit v zóně ATO, pokud se k tomu dobrovolně nerozhodne“.* Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. srpna 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44 potom vyplývá, že *„samotné odmítání tedy odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Může je zakládat, pokud je odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením“.* Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 – 34 poté vyplývá, *„že případná účast stěžovatele na vojenské operaci probíhající na východě Ukrajiny (tj. antiteroristické operaci) je*

[Zadejte text.]

odvislá od jeho vlastního rozhodnutí, jde v podstatě o dobrovolné rozhodnutí stěžovatele. Nutno zopakovat, že samotná vojenská služba na Ukrajině je hodnocena jako standardní, přičemž navíc existuje i možnost tzv. alternativní služby. S odkazem na tyto skutečnosti, tak nelze v obecném tvrzení stěžovatele týkajícím se odmítání účasti na „politické válce“ na Ukrajině spatřovat konkrétní důvod, který by udělení mezinárodní ochrany jeho osobě odůvodňoval.“

15. Optikou uvedené judikatury lze souhlasit s právním posouzením žalovaného, tedy, že žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů poskytnutí mezinárodní ochrany a s ohledem na zjištěný skutkový stav ani pro udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany. Lze také přisvědčit žalovanému, pokud jako okolnost v neprospěch žalobce zohlednil, že o mezinárodní ochranu požádal až v návaznosti na zajištění za účelem správního vyhoštění. Za situace, kdy žalobce ani v řízení o udělení mezinárodní ochrany, ani v řízení soudním netvrdí žádné relevantní skutečnosti, které by mohly vést k závěru o naplnění podmínek pro poskytnutí jedné z forem mezinárodní ochrany, přičemž v průběhu správního řízení ani nenamítal nic proti podkladům rozhodnutí, nutno dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je správné a zákonné.

Závěr a náklady řízení

16. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námítky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 20. prosince 2021

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.

samosoudce